

EXPLICATEUR

Videoclub SGD

59^e jaargang no. 1

januari 2023

**maken we een
fantastisch filmjaar**

Sinds 1964
gevestigd te Dordrecht

SMALFILM EN VIDEOGROEP DORDRECHT

Opgericht 26 oktober 1964

HET VOORJAAR

Het voorjaar komt eraan en ik hoop, dat het jullie nieuwe energie brengt. Dat hebben we immers nodig voor ons themafestival. Het is druk met de festivals bij onze SGD. De jaarwedstrijd is net achter de rug en het themafestival staat alweer voor de deur. Daarna volgt ook nog eens een vakantiefilmfestival en er staat een eenminuutfestival op de rol. Ook onze landenavond hoort wel in dat rijtje thuis. We gaan dan ook een beetje op vakantie met een trektocht door Europa. Ik hoop maar, dat we jullie niet overvoeren met al dit soort activiteiten.

Ik heb al mensen horen mopperen over zichzelf. Het komt er dan op neer, dat ze niet weten, wat ze moeten filmen. Eigenlijk zakt dan de animo een beetje weg. Dat is jammer, want soms liggen de onderwerpen dicht bij huis. Zet je camera binnen handbereik, zodat je snel opnamen kunt maken. Als je eerst diep in een kast moet duiken voor de camera en dan ook nog eens moet controleren, of je batterijen wel opgeladen zijn, dan zorg je er eigenlijk zelf al voor, dat de zin in filmen een beetje weg zakt. Ben je dan ook nog zo, dat als je een onderwerp te binnen schiet, je het een beetje naar de achtergrond schuift met de redenatie: "dat komt wel een keer, maar nu niet." Dan zorg je zelf voor je eigen saai

Denk aan het voorjaar met nieuwe energie voor ons themafestival.

In deze Explicateur:

- 1 Voorwoord en inhoud
Joke de Graaf
- 2 Nieuwjaarsbijeenkomst
Joke de Graaf
- 3 Seniorenkoor ontmoet SGD
Ben Mars
- 5 Audio-overgangen
Jan Smeets
- 9 MMM-projecten
Jan Smeets
- 10 Jaarwedstrijd
Joke de Graaf
- 12 De 4 elementen
Jaap Huisman
- 14 Film seniorenkoor
Joke de Graaf
- 16 Bericht van het bestuur
Joke de Graaf
- 17 Agenda en colofon

Advertentie:

- 8 Rotronica

leven. Want ook dat is een kreet, die ik nogal eens om me heen hoort.

Mensen, die het al (heel) druk hebben, nemen die taak, waar ze voor gevraagd worden, ook nog wel op zich. Ze hebben daar nog wel een restantje energie voor. Ze brengen het dan ook nog eens tot een goed einde. Dan is er een categorie, die weinig doet en nooit tijd heeft om er iets bij te nemen. Het ontbreekt ze aan voldoende energie. Die laatste categorie vind je natuurlijk niet bij onze SGD. We blijven actief, in ieder geval met filmen.

redactrice Joke de Graaf

NIEUWJAARBIJEENKOMST

10 januari 2023
Joke de Graaf

De kop is eraf. Inmiddels zitten we volop in het nieuwe jaar. Bij binnenkomst staan er al wat lekkere hapjes op de bij elkaar geschoven tafels. Wat later staan ze helemaal vol en vragen we ons af of er nog een tafel bijgeplaatst moet worden. De opkomst is natuurlijk goed, al zie ik minder partners dan in het verleden gebruikelijk was. We zijn gewoon lekker 'onder ons'. Al snel is iedereen lekker in gesprek en ook de nieuwjaarswensen vliegen over en weer. Daarbij is er wel iets dat opvalt. Er wordt nauwelijks gezoend en handen geven wordt ook niet veel gedaan. Wel plezierig, want tenslotte leeft corona nog altijd ergens op de achtergrond en ook de griep loert om de hoek. En laten we wel zijn, genegeheid tonen kan op velerlei manieren.

De voorzitter opent de avond. Hij heeft een hele lijst met bedankjes voor zich en niemand wordt vergeten. Het is fijn om te horen, dat de inspanningen van al onze leden gewaardeerd worden. Ook Milly wordt natuurlijk genoemd. Ze is eindelijk weer een keer op de club.

Zoals jullie weten zijn een paar leden bezig geweest met een registratie van een

concert van het Seniorenkoor Stadspolders. Zij hebben vanmorgen hun eerste repetitieochtend van 2023 gehad en daar is de film vertoond. Wim van der Graaf en Joke en Jan de Graaf zijn er geweest. Joke vertelt er wat over en zegt ook, dat volgende week een kleine delegatie van hen naar ons toekomt om de film via onze prachtige projectie te kunnen zien. Het betekent, dat de

geplande werkgroepavond een wat andere invulling krijgt. Het mondt uit in een soort kringgesprek over het maken van dergelijke films en wat van de struikelblokken, die je daarbij tegen komt. Op een gegeven moment maakt zij er een einde aan, want anders blijven de hapjes staan. Op 7 februari zullen we er een vervolg aan geven, door uitgebreid het filmen van een concert te belichten.

De rest van de avond verloopt plezierig. De meegebrachte hapjes vinden gretig aftrek en het doorspoelen met een drankje lukt ook prima. Zoals ik al zei: "De kop is eraf." Volgende week gaan we weer echt aan het werk.

SENIORENKOOR ONTMOET SGD

17 januari 2023
Ben Mars

Onlangs werd een van onze bestuursleden opgebeld door de voorzotster van het Seniorenkoor Stadspolders met de volgende vraag: "Willen jullie ons concert opnemen?" Wim, Ruud en Ineke hebben die middag de opnamen gemaakt en Joke heeft de montage gedaan. De film is inmiddels afgeleverd. Elders in deze Explicateur kun je daarover iets lezen. Op voorstel van Ruud hebben wij hen uitgenodigd, zodat zij kennis met onze club kunnen maken en zien wat wij zoal in onze mars hebben. Wie weet, zitten er bij hen ook filmers, die zich bij ons aan willen sluiten. Of misschien zullen zij verder vertellen wat een fantastische club wij zijn.

Het Seniorenkoor bestaat ongeveer 15 jaar en telt ruim 60 leden, waarvan de oud-

ste 96 is. Hun programma bestaat niet alleen maar uit koormuziek, integendeel, zij geven zang ten beste op het gebied van volksmuziek, opera kortom een repertoire in de meest uitgebreide zin van het woord. Een afspraak was gauw gemaakt en op bovenstaande datum mochten wij een gedeelte van het zangkoor ontvangen. Joke verwelkomde hen hartelijk en begon met het geven van een overzicht van de voornaamste activiteiten van de SGD. Er was besloten om voor vanavond in het filmprogramma wat reclamefilmmpjes voor de SGD in te lassen.

De eerste films gaven een perfecte publiciteit van onze club met behulp van wat zwanen, die zwemmend met hun sierlijke bewegingen een charmante omlijsting gaven. Maandelijks zendt RTV Dordrecht films van onze leden gecombineerd met onze reclame uit. Hiermee bereik je een uitstekende PR.

Vervolgens hebben we in het archief een muzikale film van Ben Prent gevonden. Deze draagt als titel: Musicmix als Close Up. De opnames waren gemaakt bij een festiviteit op de havens van Dordrecht.

Toen kwam de film genaamd Wantijfilm gemaakt door Joke de Graaf. Uitvoerig is hierin aandacht besteed aan de verscheidene gedeeltes van het park, die een schitterende natuurpracht toonden. Het was een film als voorproefje op de groepsfilm over het Wantij met opnamen van veel van onze leden.

Van de zomer hebben diverse leden onder andere een proeffilm gemaakt rondom de Grote Kerk. De inbreng van Ruud Meyer wer-

den deze avond getoond. Bedoeling is om met dit soort opnames wat meer inzicht te krijgen in de wijze van filmen, zoals onder andere het volgen van lijnen.

De film van Albert van Veen die een eerste prijs had gewonnen en inmiddels onder ons goed bekend is, kreeg ook een goed plaatsje onder de films van deze avond. Het lied van drs. P. "Heen en Weer" werd op een uitstekende wijze verfilmd. Verschillende waterrijke streken in Nederland compleet met pont liet Albert zien. Hij zelf was er in aanwezig als kapitein. Wederom oogstte de film succes onder het publiek.

Ruud Meijer had een film gemaakt over het kroonjuweel van Holland. Gedurende het verhaal, dat zich in echt Hollandse gebieden afspeelt, zit de kijker in spanning over wat het kroonjuweel eigenlijk is. Aan het eind van de film wordt deze gebroken bij het betreden van een kaasboerderij, waarbij allerlei soorten kaas worden getoond. Conclusie, het juweel van Holland is een stuk kaas. Omdat ook voor de buitenlandse toerist begrijpelijk te maken wordt een en ander in verschillende talen uitgelegd.

Ook Henk Nieboer ontbrak niet met een film over de Biesbosch. Henk verhaalt hier over de ontwikkeling van de Biesbosch na de St. Elizabethsvloed. Van toen af aan tot heden is deze gehele streek ontstaan. De vloed zelf heeft enorm veel gebied overstroomd en tientallen dorpen verwoest. Alleen de stad Dordrecht is gespaard. Een en ander is toegelicht met mooie natuuroptnamen alsmede tekeningen van de vloed zelf in het begin van de vijftiende eeuw.

Na de pauze kregen we de film te zien, die onze SGD van het concert van het Seniorenkoor heeft gemaakt. Het is toch een prestatie om tegelijkertijd liederen van zo een uitlopende aard te kunnen presenteren. Achter elkaar horen we het Slavenkoor van Verdi, het Wolgalied, A sentimental Journey van Doris Day kortom allerlei muzikale hoogtepunten, die wij heden ten dage kennen.

Van het koor ligt er een verzoek om nog een film van hun koor te maken. Deze zal vooral bedoeld zijn om het koor te presenteren. We gaan kijken of we de leden daar enthousiast voor kunnen maken.

Al met al een mooie avond. We namen afscheid van de koorleden en keerden voldaan terug naar huis.

AUDIO-OVERGANGEN

VERBERGEN VOOR EEN BETER KLINKENDE VIDEO

Jan Smeets

Audio waardoor de kijker wordt afgeleid is een van de ergste fouten, die je kunt hebben of maken bij een videoproductie. Laten we eens goed kijken naar mogelijkheden, die we kunnen gebruiken om de audio-overgangen te verbergen voor naadloze soundtracks.

In dit artikel behandel ik audio-overgangen vanuit het perspectief van het werken met korte video's met audio. Natuurlijk bieden verschillende disciplines hun eigen uitdagingen en kansen. Elk van deze disciplines heeft een andere balans tussen preproductie en post-productiebehoeften.

Al met al is ons doel om de typische audio-overgangen te doorlopen en hun gebruik te begrijpen. Denk aan vervaagingen, zoals de kantjes van een plankje

afschuren, schuurpapier is er in verschillende korrels en maten, maar het heeft maar één doel. Dat doel is om eventuele ruwe randen glad te maken en de afwerking te verfijnen. Over het algemeen beschouw ik het toevoegen van de eerste fades en overgangen aan een project, als de laatste stap van opruimen en organiseren, voordat ik verder ga met serieus mixdown-werk. En realiseer je dit werk kost tijd soms zelfs nog meer dan er in de opnamen gestoken is.

Zoals elke som der delen, kan het eindproduct hiervan profiteren of eronder lijden, afhankelijk van hoe de kleinere elementen samenkomen. Evenzo kunnen we met schone en goed georganiseerde projecten snel het kernmateriaal benutten en onnodige onderdelen weggooien. Audio-overgangen moeten door het ontwerp van de montage worden gedaan. Organische overgangspunten dienen zich immers aan in een goed geplande shoot.

Daarom blijf ik het belang van opgeruimde workflows benadrukken. Zodra we beginnen met het toevoegen van compressie en verwerking aan onbewerkte tracks, zou je je snel kunnen realiseren dat bepaalde delen, die schijnbaar stil waren, gesis of ander achtergrondgeluid bevatten. Dit is enigszins normaal. Normaal gesproken hebben we over het algemeen niet het geluk om te werken in ruimtes met alleen een schone geluidsbron zoals de akoestiek.

Handige tips

- Vooruitplannen. De kans is groot, dat bij een werk voor derden deze een deel van het preproductiewerk van tevoren willen zien en horen, wees daarop voorbereid.
- Probeer een tweede microfoon te gebruiken als de situatie dit toelaat. Je cameramicrofoon kan handig zijn als referentie of als de persoon, die de lavalier draagt er per ongeluk tegen tikt of langs strijkt.
- Pak een paar minuten roomtoon; het is handig om dit toe te voegen of de achtergrond te vergroten.
- Vergeet niet om de stilte in de montage te verwijderen, laat ruimte aan het begin en einde van opnames.
- Knip en meng de audio door rekening te houden met het ritme en de ademhaling.

Niet zo handige tips

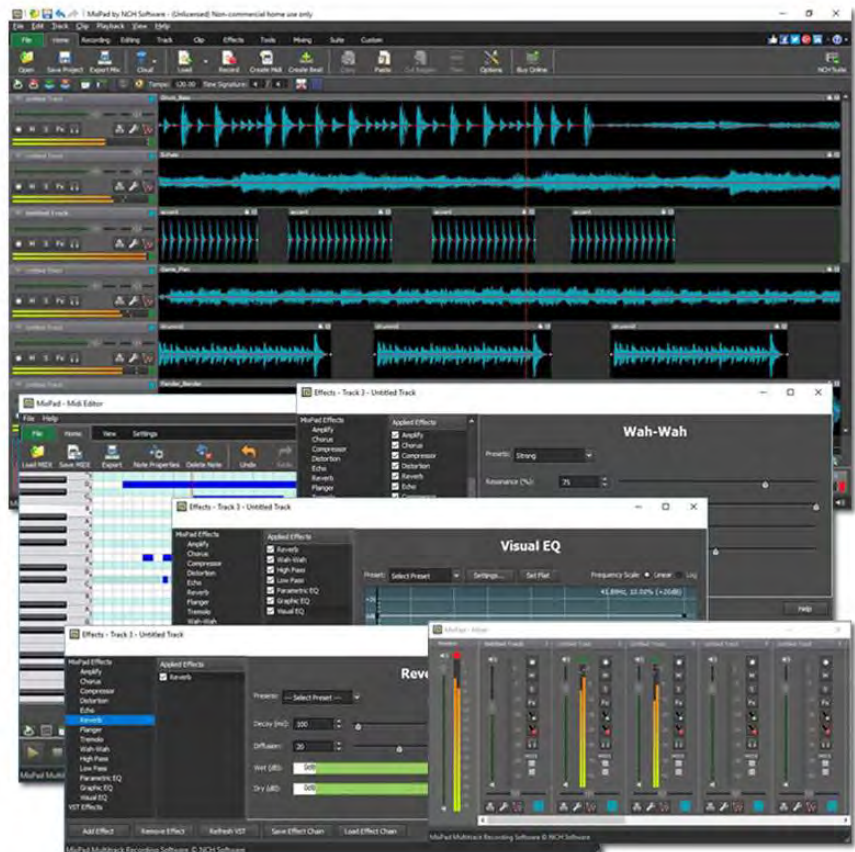
- Trek geen overhaaste conclusies en neem geen beslissingen in een opwelling.
- Vermijd onhandig getimedede onderbrekingen die woorden of ademhaling afsnijden.
- Knip een opname niet te vroeg af. Wacht tot er een cut wordt geroepen of tot je zeker weet dat je kunt stoppen met rollen.

Snijden en mengen

Je wilt dat je aanpassingen onmerkbaar zijn (een beter woord is natuurlijk onhoorbaar). Houd rekening met het ritme en de meter van een geluid. Zolang een geluidspassage natuurlijk klinkt ten opzichte van zichzelf en zijn omgeving, zit je op de goede weg. Wees bijvoorbeeld niet te veel geobsedeerd door een lettergreep een paar dB aan te passen en je zorgen te maken over de rest.

De sleutel is, dat de dialoog natuurlijk klinkt; de schuurmetafoor komt weer in me op.

Al met al zijn dit de algemene hulpmiddelen, die worden gebruikt bij het creëren van vloeiende audio-overgangen. Ik ga ervan uit dat je audio al is opgeschoond en opgesplitst in afzonderlijke blokken.

Crossfaden

Ten eerste verwijzen we naar de fade-tool, die is opgenomen in je DAW (*Digital Audio Workstation, gewoon je eigenste computer*) naar keuze. Dit is mijn uitgangspunt bij

het combineren van audio-overgangen, snijden en overlappen. Het is een snelle methode om fades in en uit een blok of een crossfade tussen de twee in te maken. Je kunt ook de lengte en curve van de fade aanpassen. Ik vergelijk dit met het maken van het fijne stiksel in een borduurwerk vanwege de manier waarop crossfades kleine naden creëren tussen afzonderlijke audiodelen, het probleemloos in elkaar laten overlopen. Een mooi voorbeeld hiervan is het toepassen van de Remix-tool, welke je vindt in Adobe Premiere en Audition, hiermee kun je een muziekstuk naadloos tot op vijf seconden nauwkeurig verlengen of verkorten zonder aanpassen van ritme of pitch. Het betreffende muziekstuk moet wel voldoende lengte hebben.

Fade-in, fade-out

De meeste montageprogramma's of DAW's hebben extra fade-functies. De sample- of audio-editor kan bijvoorbeeld fades toepassen op een geselecteerd gebied. Het handmatig omhoog of omlaag bewegen van een fader is de originele fadingtechniek. Ik gebruik deze methode om fades te creëren die muzikaler of agressiever zijn. Voeg gewoon automatisering toe en je bent klaar.

De-esser

Hoewel het niet noodzakelijkerwijs een speciaal gebouwde overgangstool is, zal het gebruik van een de-esser het project ten goede komen door het niveau van sisklanken te verminderen en de behoefte aan intensere cuts en fades om verdwaalde siggeluiden te

temmen, te verminderen. Ik ben in de positie geweest om het uit te vechten met een achterblijvende S en deze aan te passen met een langere fade, alleen om te accepteren, dat een de-esser de juiste eerste keuze had moeten zijn.

Masking

of maskeren. Hier is een kans om wat van die mooie roomtoon te gebruiken, die we eerder hebben opgenomen. Gebruik het om bestaande klank uit te wisselen, sfeer toe te voegen of andere geluiden te maskeren. Bovendien kun je muziek ook gebruiken om geluiden te maskeren en een bed te geven aan scènes en instellingen. Muziek zorgt ook voor de daaropvolgende video-overgangen tussen scènes, die het ene audiosegment naar

het andere overbruggen.

Ik zie de toevoeging van geluidseffecten meer een rol spelen in elementen/blokken, die worden gebruikt voor titels en overgangen. Een enkel geluidseffect kan voor een vreemde overgang zorgen, tenzij je het probeert af te spelen als vervanging voor een ongewenst geluid, dat bij de instelling past. Anders gebruik ik geluidseffecten alleen als verfraaiingen.

Auditoepassingen uit de echte wereld

De onderstaande werkomgeving is bedoeld om directe voorbeelden te geven van hoe de hierboven besproken aanbevelingen en hulpmiddelen een rol spelen, zij het op een vereenvoudigde en enigszins voorspelbare manier.

Een goede audio-overgang is er een die niet nodig is. Bijgevolg zijn de belangrijkste strategieën die in dit artikel worden benadrukt, preventief en afhankelijk van het handhaven van de kwaliteitscontrole van de installatie. Je wilt dat zangers en acteurs het gevoel hebben dat aan alles is gedacht en dat ze zich alleen hoeven te concentreren op het leveren van hun deel.

Uitgaande van de kosten van een draadloze cardioïde, die op de microfoonstandaard op of voor een podium staat, kunnen we meteen een paar dingen aanbevelen. Kalibreer en test eerst de versterking voor stemmen van koor, die ergens in het midden zitten. Je kunt snel omhoog of omlaag gaan, terwijl je door elke gastspreker vordert. Kortom, hierdoor zullen audioveranderingen en overgangen tussen microfoons minder opvallen in de uiteindelijke video.

Gebruik op dezelfde manier (nogmaals denkend aan het montagesproces) op het audiospoor een ruiseffect met een lagere drempel, die pas echt begint te openen als iemand zich rechtstreeks tot de microfoon richt. Dit kan ongewenste achtergrondgeluiden verminderen en een buffer bieden tegen ongewenste mechanische geluiden. Op dezelfde manier kan je ook wat compressie toevoegen om de weergave glad te strijken en te compenseren wanneer microfoons of luidsprekers van de as af gaan, zodat hun signaal niet te veel wegvalt. Deze voorzorgsmaatregelen betekenen minder werk in de post. Stel tenslotte een andere microfoon in om meer omgevingsgeluid op te vangen. Dit zal dienen als secundaire bron van dialoog en potentiële vervangende bron als een van de microfoons ongewenste geluiden opvangt.

Het typische interviewshoot

Visioenen oproepend van een documentaire met interview, ergens comfortabel zitten en een draadloze lavalier-microfoon gebruiken in combinatie met de cameramicrofoon-addon. Je hebt een goede plek uitgekozen, die uit de drukte ligt en er goed uitziet. Je hebt zojuist enkele minuten roomtoon opgenomen. De dag eindigt zonder incidenten en je hebt al het benodigde materiaal opgenomen. Het enige kleine ongemak was het opnieuw opnemen van twee scènes vanwege bijvoorbeeld slechte belichting. Je hebt ook enkele extra minuten aan verhaal opgenomen om te gebruiken als voice-over of bron voor het corrigeren van woorden.

Je postproductiestroom gebruikt korte fade-ins en fade-outs op de audioregio's, die je hebt gemaakt door onnodige stiltes of hiaten tussen gesproken segmenten te verwijderen. Deze fades verlichten de bewerking zachtjes en helpen elke ademhaling aan het begin en einde van een shot te temmen.

Laten we aannemen, dat je besluit om een of twee tekstpassages te vervangen door versies uit de extra verhalende dialoog. Je gebruikt twee zeer kleine crossfades en enkele kleine aanpassingen tussen de overlappende gebieden.

Kortom, ik raad aan te investeren in het absolute minimum van een aparte microfoon en een draagbare camerabevestiging. Op deze manier heb je stabiel beeldmateriaal en verminder je het risico, dat mechanische ruis van een mobiele telefoon of camera binnendringt. Met één element minder, dat achteraf moet worden gerepareerd, kun je je concentreren op het soepel beginnen en eindigen van je video.

Laatste advies voor het verbergen van audio-overgangen. Alle bovenstaande scenario's zijn bedoeld om het belang van voorbereiding op de montage tijdens de productie te benadrukken. Dat betekent, dat je je opname zo schoon mogelijk houdt en voldoende ruimte toon opneemt. Dit, samen met het kennen van de postproductietools, die beschikbaar zijn in de DAW, zorgt ervoor, dat uw video niet wordt ontsierd door plotselinge en afleidende audio-onderbrekingen.

Digitale Camera Service

Rob Taihutu

van Utrechtweg 120
2921 LN Krimpen a/d IJssel
Tel.: +31(0)180 - 786005

www.rotronica.nl

MMM-PROJECTEN

24-1-2022
Jan Smeets

Hoe moeilijk het ook is om elke clubavond weer een onderwerp te presenteren wat interessant genoeg is voor de leden om twee uur aandachtig te luisteren en te kijken naar beelden uit het verleden. Uiteindelijk is het onderwerp toch interessant genoeg, waardoor er met aandacht geluisterd en gekeken werd. Vroeger toen onze club nog een CLUB was, volgens mij de grootste, toen maakten we op clubniveau filmprojecten. Elk lid had in die projecten wel een taak. We maakten toen nog deel uit van de landelijke NOVA-organisatie, enkele leden hebben dit nog mee mogen maken.

Vanavond gaan we dus over twee filmprojecten praten en kijken naar deze MMM-projecten. Er werden negen projecten verdeeld over acht filmclubs en wij, de SGD dus, mochten er twee voor onze rekening nemen. Zo'n project hield in, dat je alles moest doen van pre-productie tot post-productie, zoals daar zijn: locaties spotten, casting, scripts schrijven, muziek componeren, scenario's, draaiboeken en visagie. Dus alles wat nodig is om een kleinschalige speelfilm te maken. Er was ook een maar, je mocht externe expertise inhuren, maar deze moest ook amateur zijn. We kregen een budget ter beschikking van ruim driehonderd florijnen per project beschikbaar gesteld door het Prins Bernhardfonds.

De eerste film, die we gaan zien is De Brief, Chris geeft ons een doorkijk naar de stappen en het proces om uiteindelijk de film, toen nog op tape nu gebruiken we daar een usb-stick voor, op die tape te krijgen met alle strubbelingen, die daarbij horen. Natuurlijk is er ook een making-of van het project gemaakt, waardoor je een mooie inkijk krijgt in het maken van

een speelfilm.

Na de pauze zien we de andere film - De Aanklacht. Er wordt gesproken over de inhoud van deze speelfilm en dat het budget voor deze overschreden gaat worden door het gebruik van ingehuurde apparaten, zoals een rookmachine en aankoop van koudijs om wolken te maken, net als de inhuur van een visagiste, waar wel het grootste gedeelte van het budget aan op ging. In de eerste film nam Joke deze taak op zich en die kon het net zo goed. Een van de wonderlijkste punten was wel,

dat we voor twee zaterdagmiddagen de beschikking hadden over een zaal van de rechtbank op de Steegoversloot. Ook hier is een making-of van.

Niemand had erg in de tijd dus gingen we wat later weg dan normaal, half elf.

JAARWEDSTRIJD

31 januari 2023
Joke de Graaf

De barmensen maken de boel gereed, de prijzen worden neergelegd, de certificaten worden door Jan Smeets ondertekent en de programma's/stembriefjes op de tafels gelegd. Op de bar staat cake om nog even mee te genieten van de verjaardag van Joke. Weer een jaar ouder.

Klokslag acht uur opent de voorzitter de avond en heet iedereen van harte welkom. Hij legt nog even uit, waarom we voor de eerste keer onze jaarwedstrijd in januari hebben. Daarnaast hebben we besloten om te stoppen met het uitnodigen van een jury. De zaal mag net als bij de andere festivals de prijzen toekennen. Dan wordt het stokje overgegeven aan Jan Smeets, die van Joke wel even moet vertellen, dat niet zij, maar hijzelf de certificaten dit keer heeft ontworpen. Onze prijzenkoningin mevr. Joosen is overleden en dus zijn we ons adres kwijt voor de prijsbekers. Daarom zijn de prijzen net als bij het laatste Themafestival bedrukte tegels met een ontwerp van Joke.

Als duidelijk is dat iedereen een programma, een stemformulier en een pen heeft mag de eerste film starten. We komen direct in een puinhoop terecht met de afbraak van een gebouw aan het Papeterspad. Met de film Het einde van ... van Ineke Vastenhoud kunnen we vanaf haar balkon het afbreken van het pand meebelevén. Erg schoon wordt de auto er ook niet van.

Met Ruud Meyer raken we verwickeld in een kat en muisspel met de film Kat en muis. Hierbij zie je, dat je niet altijd ver van huis hoeft te gaan om een onderwerp voor je film te vinden. Vlak bij de voor- of achterdeur is soms genoeg te vinden.

Eenminuutwisselbeker

Henk Nieboer neemt ons mee langs de havens van Dordrecht. De titel van de film: Hergebruik Dordtse brugwachtershuisjes spreekt voor zich. In de huidige tijd worden de bruggen vanaf afstand bediend en zijn de huisjes niet meer nodig. Ze kunnen dan een andere functie krijgen. Hij werd geëerd met de derde prijs.

Dan zijn we toe aan de enige eenminuutfilm van deze avond. Een film naar een idee van Monique Veerman, die Ria Wemelsfelder samen met haar heeft gemaakt. Een beschonken

Jan de Graaf mist de bus. Monique mag de wisselbeker mee naar huis nemen. We moeten wel nog op zoek naar een graveeradres om de inscriptie bij te werken.

Over de cultuurfilm De vier elementen van Jaap Huisman kan ik kort zijn. Hij schrijft er zelf een artikel over elders in deze Explicateur. Leuk idee.

De film Rondom de Grote Kerk van Ruud Meyer is opnieuw een plezier om naar te kijken. Dordrecht biedt genoeg om te filmen, zo blijkt weer. Dat vindt ook de zaal en hij krijgt de eerste prijs.

2^e prijs

Leen Vos heeft de Zandsculpturen in Garderen bezocht en daar een film van gemaakt, die er mag zijn. Zo vindt ook het publiek, die hem een tweede prijs toekent.

De Pinguïns op de Falklandeilanden zijn bezocht door Albert en Milly van der Veen. Ook deze film is weer leuk om te zien.

Tenslotte kunnen we nog een keer van Dordrecht genieten. We zien de verschillen tussen toen en nu met de film Dordrecht 1963-2020 van Wim van der Graaf. Na

overzetten van de S8-beelden van zijn vader heeft Wim dezelfde plekken opnieuw bezocht en in de montage gemengd. Ook weer zo'n leuk idee.

We beginnen aan een wat verlate pauze, omdat we eerst alle films gedraaid hebben. De briefjes worden ingevuld en opgehaald. Tijd voor de hapjes en de drankjes, die er weer goed ingaan.

En dan komt de ontknoping van deze avond. Op het bord worden de punten genoteerd volgens ons welbekende systeem 3 punten voor beste film, 2 voor de tweede in de rij en een voor de derde. Ook kan er gestemd worden of je de eenminuutfilm de wisselbeker waard vindt. Alles op een rijtje: De derde prijs is voor Henk Nieboer, de tweede voor Leen Vos en de eerste voor Ruud Meyer. De wisselbeker heeft ruim voldoende stemmen. Ria Wemelsfelder en Monique Veerman kunnen de beker in ontvangst nemen. Proficiat allemaal.

3^e prijs

1^e prijs

Nog even de certificaten uitdelen en de avond is voorbij. Volgende week weer nieuwe kansen.

DE VIER ELEMENTEN - MAKING OF

Jaap Huisman

Inleiding

De Renaissance ("wedergeboorte") (ca 1300-1600) wordt gekenmerkt door een periode van veranderingen in de Westerse kunst en cultuur. Een belangrijk aspect hierin was de heropleving van het verleden vooral door studies van het klassieke Griekenland en Rome op allerlei gebied. Niet de instituties zoals o.a. de Kerk, maar individuen zoals o.a. schilders, beeldhouwers en architecten namen hierin het voortouw. In dit artikel ligt de nadruk op De Vier Elementen (hierna te noemen DVE). Het idee om een film te maken over DVE ontstond na ons bezoek aan Burghley House, Stamford tijdens onze vakantie in Engeland in 2019, maar hierover later meer.

Kingston Lacy - Dorset - Engeland

In het licht van het bovenstaande moeten dan ook de schilderijen van Jan Breughel m.b.t. DVE gezien worden. Overigens schilderde hij evenals Peter Paul Rubens (1577-1640) ook scènes uit de Griekse mythologie.

De vier schilderijen in Kingston Lacy, sinds 1981 eigendom van de National Trust, zijn 47,6 x 82,5 cm groot en geschilderd in de periode 1625-1632 door Jan Breughel Jr (1601-1678) op koper en in samenwerking met Hendrik van Balen (1575-1632). De samenwerking bestond uit het volgende: de een schilderde de natuur en/of dieren, de ander de personen.

Kingston Lacy - Lucht

Kunsthistorisch Museum (KHM) - Wenen - Oostenrijk

KHM bevat (mede) de collectie schilderijen en kunstvoorwerpen, welke de Habsburgse monarchie in de loop der eeuwen verzameld heeft. KHM heeft zelf diverse Arcimboldo's. Hij (Giuseppe Arcimboldo (1527-1593)) heeft 25 jaar aan het Habsburgse Hof gewerkt en zeker niet alleen als hofschilder. In 2008 heeft KHM een speciale overzichtstentoonstelling aan hem gewijd, waarin naast de in de film getoonde foto's m.b.t. DVE, ook schilderijen van hem getoond werden van enerzijds zijn "normale" schilderwerk en anderzijds allegorische voorstellingen van b.v. de vier seizoenen. De kunststroming, waartoe een aantal werken van hem w.o. DVE gerekend mogen worden, heet "maniërisme", welke gekenmerkt wordt door veel expressie en dramatiek in compositie, schilderijstijl en kleurgebruik. Daarnaast waren overdrijving en afbeelding van vervormde lichaamsdelen dan wel ledematen hiervan een onderdeel. Deze kunststroming is maar een kort leven beschoren geweest. Tegenwoordig spreekt deze stijl meer aan. KHM heeft zelf maar twee van de vier schilderijen (op hout) van DVE nl. water en vuur (1566).

G. Arcimboldo - Water

Musée des Beaux-Arts - Orléans - Frankrijk

Rond 1641 maakte de Franse schilder Claude Lorraine (1588-1660) in opdracht van Kardi-naal Richelieu een viertal schilderijen uitbeeldend DVE. Deze schilderijen (114 x 258 cm op doek) waren bestemd voor de kamers van de Franse koningin in zijn kasteel. Qua

compositie en uitdrukking vallen de doeken Water en Vuur het meeste op. Water wordt weergegeven als ijs, waarop de Franse koning – Lodewijk XIII - op de voorgrond op een slee voorbij gaat, terwijl Vuur weergegeven wordt als vreugdevuur/vuurwerk voor de Franse koning. Op het doek Aarde wordt gevierd de geboorte van de kroonprins van Lodewijk XIII in 1638. Van de 4 schilderijen is alleen Vuur gesigneerd door Claude Déruet. De Franse koning(in) komen op drie van de vier schilderijen voor.

Claude Déruet - Water

Claude Déruet - Vuur

Burghley House – Stamford – Engeland

Burghley House bestaat uit het huis (Manor) met een aardige schilderijencollectie en de "Gardens of Surprise". The Garden of Surprise (with "tricks and conceits") was al rond 1560 niet ongewoon. De bouwers van dit type tuin pasten enerzijds de kennis van de klassieke oudheid toe en anderzijds werden ze beïnvloed door hun fascinatie voor o.a. astrologie, astronomie en wiskunde, hetgeen zij in de aanleg en samenstelling van de tuin verwerkten.

Een goed voorbeeld is de villa van keizer Hadrianus Villa d'Este in Tivoli- Italië. Tegen deze achtergrond is de uitbeelding van DVE geen verrassende invulling. Overigens bevatte ook de collectie van Burghley House schilderijen uitbeeldende DVE door Breughel - in dit geval uit de Breughel studio. Deze schilderijen, die zij al sinds 1688 in haar bezit had, hebben nagenoeg dezelfde setting (grootte en uitbeelding als die van Kingston Lacy), maar wel op doek.

Garden of surprises

Tenslotte

De film is samengesteld uit recente (doorgaans 16:9) en oude(re) opnames (veelal 4:3). Daarnaast is gebruik gemaakt van de ter plaatse genomen foto's dan wel foto's uit een blad (KHM) en/of gedownloade foto's van de online collectie. Deze laatste hebben veelal een laag pixelgehalte. Ook waren bepaalde foto's afgeschermd vanwege auteursrechten. Bij Claude Déruet speelde het feit, dat de schilderijen groot van formaat zijn, waardoor het moeilijker werd om scherpere opnames te maken in geval je het hele schilderij erop wilt hebben; vandaar dat mede gebruik gemaakt is van "gepimpte" deels ingezoomde kleurenfoto's. Met al deze aspecten moest rekening gehouden worden. M.b.t. de schilderijen in Kingston Lacy speelde de conditie van en de plaats, waar de schilderijen hingen, ook een rol, doorgaans een minder positieve: licht - stof - roet - open haard - vocht > allemaal factoren, die niet bevorderlijk zijn voor schilderijen. Met de keuze van zowel de plaatsen waar DVE-schilderen thans hangen als ook enerzijds de makers van deze schilderijen en anderzijds de wijze van uitbeelding van DVE is aangegeven, dat DVE (breed) voorkwam in die tijd. Van schilders van onze Gouden Eeuw ken ik geen DVE-schilderijen.

FILM SENIORENKOOR

Joke de Graaf

Op 4 november kreeg ik een telefoontje van de voorzitter van het Seniorenkoor Stads-polders met de vraag of wij hun concert van zaterdag 12 november wilden filmen. Het was erg kort dag, maar toch stonden er een paar SGD-ers op om deze taak op zich te nemen. De buurvrouw van Wim van der Graaf is lid van het koor en om de lijntjes kort te houden, zou hij de contactpersoon worden met het koor. Ruud Meyer en Ineke Vasten-houd zouden samen met Wim de opnamen maken. Iemand van het koor zou een geluids-opname maken, waar we gebruik van mochten maken.

Omdat je bij het maken van een dergelijke film geconfronteerd wordt met multicameramontage hebben we dat op een werkgroepa-vond nog even onder de loep geno-men. De beide heren zijn prima filmers, maar hebben geen erva-ring met het filmen van een koor met meerdere camera's. Ineke is er wel bekend mee. Op een clubavond werden nog even een paar dingen doorgenomen, zodat ze enigszins beslagen ten ijs konden komen. Ze waren er klaar voor.

Het concert was samen met het Brandweerkoor, maar wij zouden ons concentreren op het zingen van het seniorenkoor. Vanaf het balkon werden opnamen gemaakt met een vaste camera van de kerk. Dat werd een totaalbeeld met het gehele koor, wel steeds met hetzelfde beeld. De microfoons voor de geluidsopnamen stonden voor het koor, hetgeen voor de beelduitsneden van ons niet altijd even fraai was. Bovendien spotte onze eigen 'geluidsdeskundigen' dat er niet de juiste microfoons gebruikt werden, maar dat terzijde. Ineke en Wim namen aan weerszijden van het koor hun plek in. Ruud liep door de zaal om dynamische opnamen van het publiek en wat specifieke opnamen van koorleden, zo-als pianist en accordeonist te maken. Vooraf werd een interview afgenomen met Hennie Kievit, de voorzitter. Ineke hanteerde de camera en Ruud nam het interview af. Ruud heeft van dit deel de montage gemaakt.

Bij de opnamen ben ik niet geweest. Het was immers de eerste dag, dat Jan uit de revalidatie thuis was. Wel had ik gezegd, dat ik eventueel de montage voor mijn re-kening wilde nemen. Maar laat ik daar niet op vooruit lopen. Omdat ik er niet bij was, weet ik natuurlijk niet precies hoe alles verliep. Hun ervaring moeten ze zelf maar eens aan het papier toevertrouwen. Wel weet ik, dat Ruud zich verkeken heeft op het statief, of hoe je het noemen wilt. Zijn beelden zijn soms wel erg dynamisch. Ge-

lukkig heeft Premiere hiervoor goed gereedschap om het op te knappen. Achteraf was de beugel van onze avond dynamisch filmen een betere optie geweest. Doordat hij door de zaal heen liep, komt hij soms - onvermijdelijk - in beeld bij de andere opnamen. Bij Wim hield de camera er op een gegeven moment mee op. Gelukkig was het niet blijvend en kon er weer gewoon opgenomen worden. Van één lied zijn er daarom geen opnamen van

Wim. Ineke heeft bij een lied, gelukkig een ander lied als bij Wim, geen geluid. Ze was vergeten de microfoon aan te zetten. Ook dat werd nog even een dingetje bij de montage. Op een gegeven moment wordt er een solo gezongen. Omdat dit niet aan onze filmers verteld was, moest er geïmproviseerd worden. Als je het vooraf weet, dan kun je erop inspelen en mooie opnamen maken. Nu staat er van alles in de weg en ben je te laat met je kadring.

Alle drie zijn ze aan de gang gegaan met de montage en zoals Wim zegt, het is voor hen ook een leerproces. Maar ja, nieuwe wegen zoeken kost tijd en dat betekent, dat er uiteindelijk toch maar bij mij aangeklopt werd. Bij zo'n montage loop je dan ook weer tegen van alles aan. Daar zal ik in de volgende Explicateur wat meer over vertellen.

Alle obstakels, waar we tegenaan liepen werden door mij genoteerd. Op de werkgroepavond van 7 februari komen we er op terug. Dan zullen we ook het hele proces van het filmen van een koor, orkest enz. bespreken.

Wim heeft gezorgd, dat het koor een usb-stick kreeg met de film erop. Ruud had een voorstel om het koor bij ons te laten komen voor de première. Zij kunnen het dan op groot doek zien. Wij op onze beurt kunnen films van ons laten zien als pr. Ze zien dan, wat wij in onze mars hebben en dat ook minder ervaren filmers bij ons een warm bad vinden. Misschien levert het nieuw bloed op. Probleem daarbij is wel, dat we geen 60 koorleden kunnen bergen. We hebben doorgegeven, dat er tussen de 20 en 30 personen welkom zijn.

Ze zijn met een delegatie geweest, dat kun je elders in deze Explicateur vinden. Hun eigen première voor het hele koor hielden ze op dinsdagmorgen 10 januari. Wij werden daar ook voor uitgenodigd. Hierbij liep de communicatie bij ons mis. Wim was er en belde ons op. Jan en ik zijn als een haas naar de Stadspolders gereden en konden het allemaal nog meemaken. Ruud en Ineke ontbraken.

Ik moet zeggen, het was een belevenis. Doordat wij later binnenkwamen, zaten we achteraan. Ze wilden ons wel naar voren loodsen, maar dat vonden we zelf toch te storend. En dat was maar goed ook. Van achterin kun je de reacties van het publiek uitstekend zien en dat was zo nu en dan zelfs hilarisch. Ze hadden problemen met het geluid en dat duurde even. Het maakte, dat we alles praktisch vanaf het begin hebben kunnen zien. Bij iedere close-up werd er aangestoten en gelachen. Sommigen zaten opnieuw mee te zingen met de liederen. De solist zat met zijn mobiel opnamen van zijn optreden te maken. Een vrouw, die ook op de film fysiek nogal beweegt, kon het ook in de zaal niet laten. De man voor haar werd regelmatig van de pret op zijn schouders geslagen en de man naast haar ook. Waarschijnlijk zijn die met blauwe plekken naar huis gegaan.

Dan de projectie zelf. Ze repeteren in De Bron, dat is een kerk in de Stadspolders. Er waren twee projecties, links en rechts van de preekstoel een. Geprojecteerd werd op de muur en links liep de muur ook nog eens rond. Het rechtse beeld was beduidend kleiner, dan het linkerbeeld. Het geluid vond ik ook niet best. De akoestiek is er slecht, zo werd ons verteld en voor mij klonk het als overstuurd. Maar misschien ben ik gewoon verwend met onze eigen projectie. Het mocht daar de pret niet drukken. Vooral het zien van zichzelf was leuk en de close-ups werden geroemd.

Na afloop konden we nog een drankje en wat bitterballen nuttigen en werd er druk nagepraat over de film. Er ligt al weer een nieuwe vraag van hen, waar we mee aan de slag kunnen.

BERICHT VAN HET BESTUUR

Joke de Graaf

Het is wel even wennen, een jaarwedstrijd zonder externe jury en in januari. Gelukkig is het een hele plezierige avond geworden. Ik hoop, dat we nog veel van dat soort avonden zullen meemaken, maar dan moeten we wel allemaal actief blijven filmen en monteren, want met te weinig films kan er geen wedstrijd of festival georganiseerd worden.

THEMAFESTIVAL ENERGIE

Een volgend festival staat alweer op de rol. Op 14 maart houden we ons Themafestival ENERGIE. Je kunt t/m 14 februari een film opgeven bij Jan Smeets. Let erop, de film mag niet langer zijn dan 7 minuten en moet op enigerlei wijze over het thema gaan. En je weet het toch: winnen is leuk, maar meedoen is sowieso leuk.

CLUBAVONDEN

De komende clubavonden weer even op een rijtje:

7 februari - werkgroepavond, waarbij je vragen kunt stellen betreffende montage en filmen. Je mag ook films (al dan niet af) meenemen om te laten zien en tips voor te ontvangen. Als onderwerp hebben we deze avond het filmen van een koor, orkest, o.i.d. We bespreken aan de hand van voorbeelden en voorbije situaties hoe je dat het beste aan kunt pakken. Ook praten we over dingen, waar je tegen aan kunt lopen en hoe je dat het beste voor kunt bereiden. Mogelijk neemt het zoveel tijd in beslag, dat we aan de meegebrachte films niet toekomen. Daarvoor is dan een nieuwe kans op de volgende werkgroepavond van 28 februari. Op die avond zal Chris zijn steeds opnieuw uitgestelde uitleg geven.

14 februari - Algemene Ledenvergadering. De stukken voor de vergadering zijn toegezonden behalve de financiële stukken, die volgen zo spoedig mogelijk. Ton is er nog mee bezig.

21 februari - nabespreking jaarwedstrijdfilms. Jan Smeets leidt de avond.

Op maandag 6 maart brengen we een bezoek aan Video Groep Westland in 's Gravenzande en op 7 maart komen de Merwefilmers bij ons op bezoek.

RTV DORDRECHT

SGD-films zijn maandelijks op RTV Dordrecht te zien. De uitzendtijden zijn: eerste dinsdag van de maand na het journaal van 18.00 uur met herhalingen tot woensdag 18.00 uur en de daarop volgende zondag van 18.00 uur tot maandag 18.00 uur.

SGD-ers, die de uitzendingen niet kunnen ontvangen, kunnen vanaf het moment van uitzenden de films op het ledengedeelte van de website bekijken.

Dinsdag 7 - woensdag 6 en zondag 12 - maandag 13 februari 2023

In Dordrecht staat een huis is een film over het landgoed Weizigt van Bob Wemmers en Cees le Bruin. In een verslag van het SGD-clubblad schreef Kees Visser (2009): "In een historische koets zien we Henk Klein, directeur van het landgoed Weizigt, vroeger het eigendom van de familie Roo van Capelle, die in 1886 het koetshuis liet bouwen. Betegelde wanden, koperen trapleuning, want de Heer Roo was een fervent paardenliefhebber. Een natuur & milieucentrum is het nu geworden. Voor kinderen een waar paradijs." Henk Nieboer maakt veel films over kunst. Een uitleg daarover werd ondersteund door o.a. de film van den Dool en Biesbosch schilders. Het is een bewijs, dat een museumbezoek niet altijd statische beelden hoeft op te leveren en ook geen diaserie hoeft te worden.

Het kunstproject Rivier, boot, stad heeft de nodige stof doen opwaaien in Dordrecht. Voor- en tegenstanders vielen over elkaar heen. Ondanks het slechte weer heeft Henk Nieboer die bewuste dag gefilmd. We zien de tocht met de tjalk en de activiteiten eromheen vanaf het museum en daarna door de stad. Ook als je tegenstander van het project bent, dan is de film leuk om te zien.

AGENDA

Zie ook www.videoclub-sgd.nl

CLUBAVONDEN

AGENDA 2023

- 7 februari
Werkgroepavond
uitleg: koor, orkest e.d. filmen
- 14 februari
Algemene Ledenvergadering
- 21 februari
Nabespreken jaarwedstrijdfilms
o.l.v. Jan Smeets
- 28 februari
Werkgroepavond
uitleg door Chris Schepers
- Maandag 6 maart
Bezoek aan VGW
- 7 maart
Merwefilmers op bezoek
- 14 maart
Themafestival Energie
Opgeven t/m 14 febr.

nog even op een rij ... belangrijke avonden

- 14 februari
Algemene Ledenvergadering
- 14 maart
Themafestival Energie
- 11 april
Eenminuutfilmfestival
- 9 mei
Landenavond - Rondje Europa
- 23 mei
Vakantiefilmfestival

WEBSITE LEDENDEEL

Via de pagina *Even bijpraten* kun je zien of er nieuwe items bijgekomen zijn. Het kunnen items met leermomenten zijn, maar ook zomaar voor het plezier. Daarnaast worden jullie regelmatig geïnformeerd via e-mail. Doe ook actief mee via onze website.

De SGD-avonden worden gehouden op dinsdagavond.
Aanvang 20.00 uur

Locatie: Rode Kruisgebouw
Dubbelsteynlaan West 43, 3319 EK Dordrecht

Contributie / bijdrage

Leden	€ 68,00 per jaar
Leden met gezinskorting	€ 30,00 per jaar
Donateurs (vanaf)	€ 15,00 per jaar

Overmaken op:
NL06INGB0000339218
t.n.v. Smalfilm en videoGroep Dordrecht

Opzeggen lidmaatschap: schriftelijk voor 30 november.

Bestuur:

<i>Voorzitter</i>	Chris Schepers	078 6160922
<i>Secretaris</i>	Joke de Graaf-de Rover	078 6171377
<i>Penningmeester</i>	Ton Gijselhart	078 7856116
<i>Bestuurslid</i>	Jan Smeets	078 6155092

Explicateur Joke de Graaf-de Rover

SGD-festivals Jan Smeets

Webmaster Aart Versendaal
Ledendeel Jan Smeets

Filmarchief Henk Berendsen

Voor meer info en contact:
Website: www.videoclub-sgd.nl

Correspondentie naar:
Joke de Graaf-de Rover
Cereslaan 60, 3318 EA Dordrecht
e-mail: janjoke.graaf@hccnet.nl

Stuur uw kopij voor het maartnummer
t/m zaterdag 4 maart naar:
Joke de Graaf, Cereslaan 60, 3318 EA te Dordrecht
email: janjoke.graaf@hccnet.nl